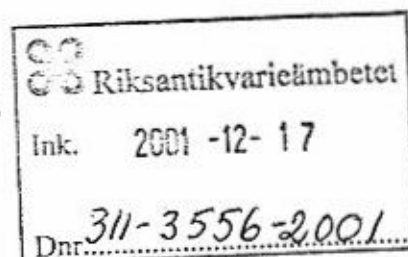




H 006 (Bostadsbebyggelse)  
A 244 (Bostadshus, övrigt)

Delgivningskvitto



## Byggnadsminnesförklaring av Hjalmar Lundbohmsgården, Fjällrosen 1, Kiruna stad och kommun

### Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 §, kulturminneslagen, Hjalmar Lundbohmsgården, Fjällrosen 1, Kiruna stad och kommun, för byggnadsminne.

### Skyddsbestämmelser

Länsstyrelsen meddelar i enlighet med 3 kap 2 § nämnda lag följande skyddsbestämmelser för det på kartan angivna området:

1. Hjalmar Lundbohmsgårdens samtliga byggnader – huvudbyggnad, pörte och matkällare – får inte rivas eller flyttas.
2. Samtliga byggnader får inte till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras. Ingrepp får inte göras i byggnadernas stomme.
3. Huvudbyggnadens planlösning får inte förändras. I samtliga rum får inte göras ingrepp i äldre fast inredning. Till fast inredning hör bl a golv, vägg- och takpaneler, dörrar och dörrfoder, fönster och fönsterfoder, öppna spisar.
4. Samtliga byggnader skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras med traditionella material och metoder och på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
5. Skyddsområdet får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Området skall hållas i ett sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

2001-12-2 beslut Mb  
Kiruna till BM-registret  
och Ur/Aa

Om det av särskilda skäl är nödvändigt att ändra byggnadsminnet i strid mot skyddsbestämmelserna skall ansökan om tillstånd för detta inges till länsstyrelsen i Norrbottens län som enligt kulturminneslagen får lämna tillstånd om så provas lämpligt.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar inför vård och underhåll av byggnaderna och skyddsområdet.

### **Redogörelse för ärendet**

Byggnadsnämnden i Kiruna kommun har den 14 mars 1989 väckt frågan om byggnadsminnesförklaring av Hjalmar Lundbohmsgården. Underrättelse härom har skett genom skrivelse till inskrivningsmyndigheten vid Gällivare tingsrätt den 6 september 1989.

Bedömning av kulturhistoriskt värde och förslag på skyddsbestämmelser har upprättats av Norrbottens museum (dnr 1999/0391).

Kiruna kommun, som sedan 1982 äger Hjalmar Lundbohmsgården, har den 20 april 2001 godtagit en byggnadsminnesförklaring samt de upprättade skyddsbestämmelserna.

LKAB, som är markägare, har den 9 oktober 2001 genom sitt fastighetbolag LKAB Fastighets AB (FAB) avstyrkt byggnadsminnesförklaringen med hänvisning till ett eventuellt framtida behov av ett utökat gruvindustriområde.

Riksantikvarieämbetet har den 13 januari 2000 konstaterat att en byggnadsminnesförklaring av Hjalmar Lundbohmsgården är motiverad.

### **Skäl för länsstyrelsens beslut**

Hjalmar Lundbohmsgården har ett högt byggnadshistoriskt värde som en av Kirunas första byggnader och därmed en del av Kirunas äldsta byggnads- och arkitekturhistoria. Byggnaden har höga konstnärliga och arkitektoniska värden. Den är präglad av sekelskiftets allmogermantik med det bruntjärade timret och den rustika interiören med synliga bjälkar. Lundbohmsgården fungerar som en representant för tidens arkitekturstil, nationalromantiken, och är en påminnelse om det intresse för äldre traditioner som fanns i landet runt sekelskiftet.

På ett nationellt plan är Hjalmar Lundbohmsgården representativ för dåtidens konstnärshem. Byggnaderna på Zorngården och Carl Larssongården i Dalarna hade ett liknande ideal som utgick från en befintlig anspråkslös stuga byggd i lokal byggnadstradition. Liknande byggnader, därav flera byggnadsminnen, finns i övriga landet. Hjalmar Lundbohmsgården är en norrländsk representant för detta byggnadsideal som nådde så långt norrut i och med gruvindustrins etablering.

Hjalmar Lundbohmsgårdens främsta kulturhistoriska värde ligger annars i dess personhistoriska värde som utgörs av Hjalmar Lundbohm och hans betydelse för samhällets tillkomst. Lundbohm (1855-1926), som är gårdens upphovsman, spelade en avgörande



2001-11-30

221-1654-91

roll för uppförandet av Kiruna, både konstnärligt och arkitektoniskt. Han levde och verkade på gården från slutet av 1800-talet till 1920 då han lämnade Kiruna. Lundbohm är en av Kirunas historias huvudpersoner vilket ger gården ett sällsynt högt personhistoriskt värde.

Länsstyrelsen anser att Hjalmar Lundbohmsgården genom sin utformning och kulturhistoriska bakgrund är att anse som synnerligen märklig.

LKAB anför i sitt yttrande den 9 oktober 2001 att skyddsområdet i en framtid kan komma att hamna inom ett utökat gruvindustriområde. Bolaget önskar därför att länsstyrelsen garanterar att bolagets tillstyrkan inte medför hinder vid en framtida planändring. Länsstyrelsen anser att frågan om en planändring måste avgöras i särskild ordning, varvid samtliga intressen kan vägas mot varandra, och att den frågan därmed inte utgör ett hinder för byggnadsminnesbeslutet.

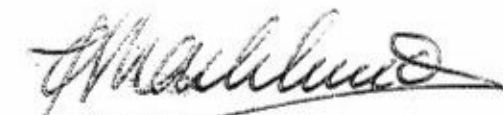
#### Hur man överklagar


Detta beslut kan överklagas till länsrätten. I bilagan finns närmare upplysningar om hur man gör.

#### De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse efter föredragning av antikvarie Britta Wännström. I beslutet deltog landshövding Kari Marklund samt ledamöterna Bengt Ek, Staffan Ohlsson, Toivo Hofslagare, Bernhard Winsa, Eleonor Klockare, Kenneth Backgård, Ulla Ölvebro, Roland Boström, Stefan Tornberg, Ann-Mari Mäki Larsson, Kent Ögren, Kurt Juntti och Disa Ådemo.

I den slutliga utformningen av beslutet har även chefsjuristen Gustaf Bjelle, länsantikvarien Lena Lagerstam och sektorchefen Jan Olov Westerberg deltagit.

  
Kari Marklund  
landshövding

  
Britta Wännström  
antikvarie

#### Bilagor:

Karta över skyddsområdet  
Hur man överklagar

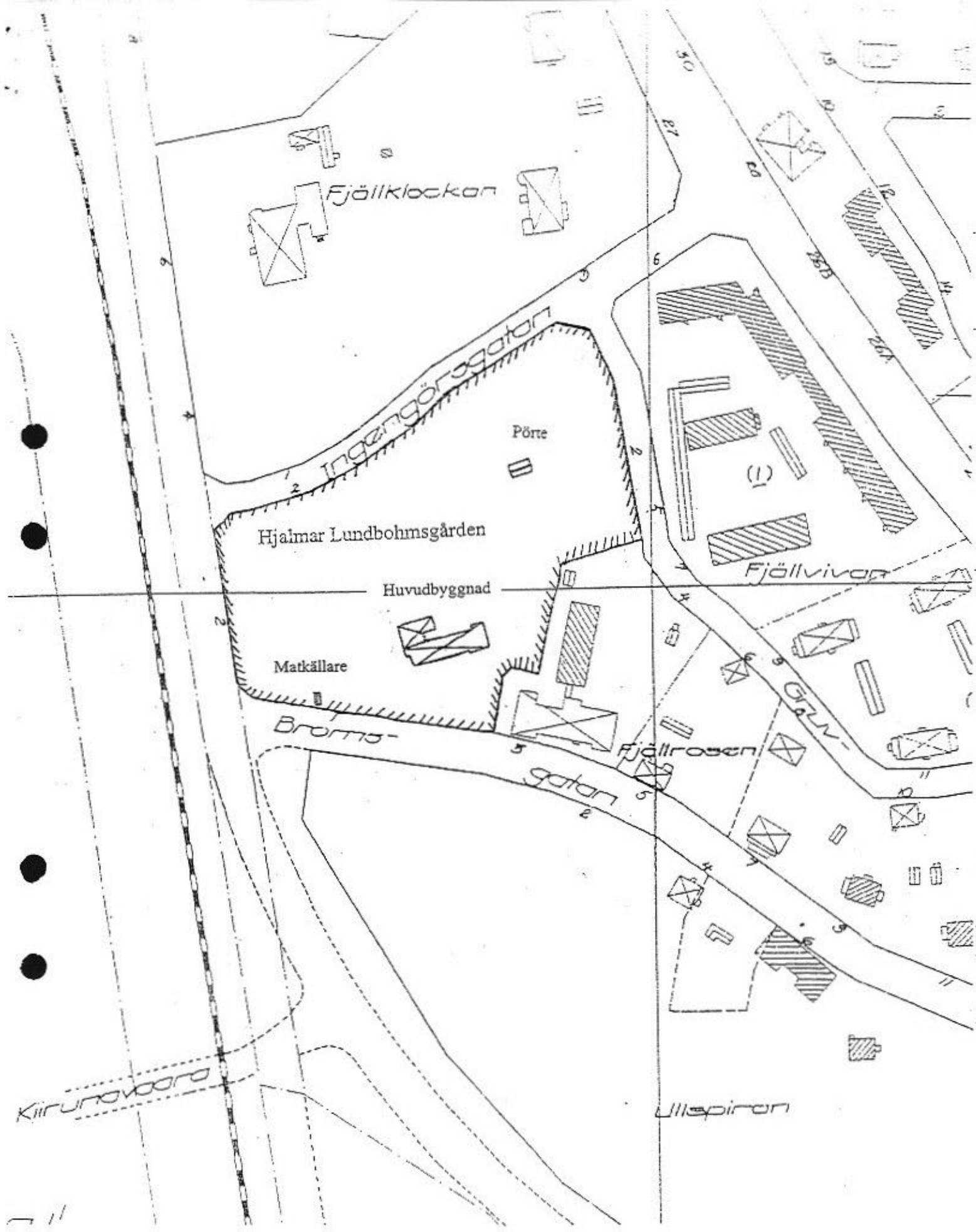


**Kopia till:**

Norrbottens museum, Box 266, 971 08 LULEÅ

Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljöavdelningen, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM  
samt (efter att beslutet vunnit laga kraft)

Inskrivningsmyndigheten vid Skellefteå tingsrätt, Box 398, 931 24 SKELLEFTEÅ



////// = Gräns för skyddsområdet